

TILLÄMPNINGSDIREKTIV TILL DE AVTALSÄNDRINGAR I AKTA SOM TRÄDER I KRAFT 1.9.2004

1

Höjning av grundlönerna

För alla de anställda som omfattas av AKTA och som i sin uppgift har rätt till erfarenhetstillägg höjs grundlönen med 5 procent fr.o.m. 1.9.2004. Antalet erfarenhetstillägg (0–3) saknar betydelse. Höjningen av grundlönen motsvarar överföringen av ett erfarenhetstillägg till grundlönen.

På minimigrundlönerna i lönesättningen görs en motsvarande höjning på 5 procent fr.o.m. 1.9.2004. De nya lönesättningsbilagorna finns i cirkulärets bilaga 2.

2

Erfarenhetstillägg ersätts med individuella tillägg

Erfarenhetstilläggen ersätts med individuella tillägg fr.o.m. 1.9.2004. I praktiken genomförs ändringen så att det första erfarenhetstillägget överförs till grundlönen och så att både det andra och tredje erfarenhetstillägget de facto ändras till en årsbundna del i det individuella tillägget. Gränsen för det andra erfarenhetstillägget som varit 7 år har sänkts till 5 år. Till följd av detta höjs lönerna för dem som varit anställda i 5, men mindre än 7 år fr.o.m. 1.9.2004 (höjningen är 5 % av grundlönen).

Det individuella tilläggets årsbundna del (§ 9 i kapitlet om avlöning) betalas efter 5 och 10 års anställning och beloppet är i båda fallen 5 procent av den nya grundlönen som träder i kraft 1.9.2004 (grundlönen är 5 procent högre än 31.8.2004). Det individuella tilläggets årsbundna del är till sin karaktär en garantibestämmelse som garanterar tjänsteinnehavare och arbetstagare ett individuellt tillägg på minst 5 procent efter minst 5 års anställning och ett tillägg på minst 10 procent efter minst 10 års anställning.

I övergångsskedet bibehålls de eventuella före 1.9.2004 betalda individuella tillägg om anställningsförhållandet fortgår utan avbrott 1.9.2004 och dessutom betalas ett individuellt tillägg till följd av att erfarenhetstilläggen slopas fr.o.m. 1.9.2004, såsom ovan konstaterats. Den anställdas nya individuella del består alltså fr.o.m. 1.9.2004 av ett eventuellt gammalt individuellt tillägg plus det individuella tilläggets årsbundna del som beror på att erfarenhetstilläggen att slopas. Detta är det individuella tilläggets minimibelopp som fr.o.m. 1.9.2004 kan höjas genom att den lokala justeringspotten används (se punkt 3 nedan). En tabell bifogas, av vilken framgår ändringarna i tjänsteinnehavares och arbetstagares grundlöner och individuella löner i övergångsskedet 1.9.2004.

När en tjänsteinnehavare eller arbetstagare 1.9.2004 eller efter det uppnår 5 eller 10 års anställningstid, vilket berättigar till det individuella tilläggets årsbundna del, stiger tillägget enligt § 9 med 5 procent (5 år) eller 10 procent

(10 år) av grundlönen endast i det fall att det individuella tillägget då understiger 5 procent eller 10 procent av grundlönen. Om det individuella tillägget i ovan nämnda fall är minst 5 procent eller 10 procent tillämpas § 9 inte.

Efter 1.9.2004 är det inte nödvändigt att till exempel i lönespecifikationen ange om det individuella tillägget eller en del av det är prövningsbaserat eller årsbundet (obligatoriskt). Det finns ändå skäl för arbetsgivaren att i sina egna löneadministrationssystem hålla isär den prövningsbaserade och den årsbundna delen eftersom dessa uppgifter kommer att behövas senare när justeringspotterna för de individuella tilläggen genomförs. Arbetsgivaren har i uppgift att se till att beloppet på det individuella tillägget motsvarar minst det individuella tilläggets årsbundna del i enlighet med § 9 i kapitlet om avlöning. Vid behov skall den anställde uppvisa en tillförlitlig skriftlig utredning över anställningar hos andra arbetsgivare för att anställningstiden skall beaktas (§ 9 mom. 2 kapitlet om avlöning)

Anvisningar om det individuella tillägget finns i bilaga 8 i kapitlet om avlöning i AKTA.. Anvisningarna gäller beviljande och behandling av ett sådant prövningsbaserat individuellt tillägg som avses i § 8 i kapitlet om avlöning. Till anvisningarna har fogats ett inledande stycke som förtydligar och ett stycke om arbetserfarenhet. Till övriga delar är anvisningarna oförändrade.

3

Lokal justeringspott

Arbetsgivaren skall fr.o.m. 1.9.2004 använda en lokal justeringspott på minst 0,5 procent, som beräknas utgående från lönesumman inom AKTA på samma sätt som till exempel justeringspotten 1.3.2003 (i lönesumman ingår bl.a. den allmänna höjningen 1.3.2003). Vid beräkningen av lönesumman beaktas bland annat familjedagvårdare, vikarier, lantbruksavbytare och deltidsanställda. Vid beräkningen används en s.k. normal månad utan exceptionella löneposter (t.ex. semesterpenningen och resultatavoden) eller permitteringar. Lönesumman kan också vara en kalkylerad lönesumma till vilken till exempel lön som normalt hade tillkommit under permitteringstid har lagts till eller från vilken resultatavoden har minskats.

Av ovan nämnda lokala justeringspott skall minst 0,2 procent användas till prövningsbaserade tillägg. Om minst 30 personer (hel- eller deltidsanställda, en person/vakans) i kommunen eller samkommunen omfattas av en lönesättningsbilaga 1.9.2004 skall arbetsgivaren för dessa anställdas prövningsbaserade individuella tillägg använda minst 0,2 procent av deras sammanräknade grundlöner. Denna justeringspott använd enligt lönesättningsbilagan tas från den allmänna justeringspotten på 0,2 procent för individuella tillägg. Justeringspotten för individuella tillägg tas i sin tur från den lokala justeringspotten på 0,5 procent. Det är alltså inte fråga om en extra justeringspott utan allt ingår i justeringspotten på 0,5 procent. Från den lokala justeringspotten (0,5 %) och från potten för de prövningsbaserade individuella tilläggen (0,2 %) får inte sådana kostnader minskas som föranleds av de i punkt 1 och 2 avsedda arrangemangen i övergångsskedet (höjningen av grundlönen och ersättandet av erfarenhetstilläggen med en årsbunden del i de individuella tilläggen) eller av det faktum att en person i augusti 2004 har varit anställd i 5 eller 7 år, och att den årsbundna delen i det individuella tillägget av denna orsak skall betalas 1.9.2004.

Vid behandlingen av det prövningsbaserade individuella tillägget iakttas anvisningarna i bilaga 8 i AKTA. Med företrädarna för huvudavtalsorganisationerna förhandlas om grunderna för betalningen, såvida frågan inte annars tas upp med personalen, till exempel vid arbetsplatsmöten. Vid förhandlingarna skall man i mån av möjlighet försöka nå enighet kring de allmänna principer och grunder som skall följas när tillägget beviljas. Den behöriga myndigheten beslutar om det individuella tillägget med beaktande av den arbetsvärdering som cheferna utför och den högre myndighetens anvisningar.

Den summa som återstår av den lokala justeringspotten på 0,5 procent efter ovan nämnda justeringspottar för de individuella tilläggen kan användas antingen till höjning av grundlönen och/eller till individuella tillägg. Med företrädarna för huvudavtalsorganisationerna förhandlas om användningen av den resterande delen (0,3 %) och eftersträvas i mån av möjlighet enighet. Om enighet inte uppnås, beslutar arbetsgivaren hur potten skall användas. Ursprungligen hade avtalsparterna som mål att grundlönerna skulle höjas inom varje lönegrupp så att de senast 1.12.2003 skulle stå i rätt proportion till arbetets svårighetsgrad.

De lokala besluten måste fattas i så god tid att löneförhöjningarna kan genomföras enligt avtalet (§ 12 underteckningsprotokollet i AKTA).

ÄNDRINGAR I GRUNDLÖNER OCH INDIVIDUELLA LÖNER I AKTA 1.9.2004

Individuell lön 31.8.2004		Lön 1.9.2004			
Erfarenhetstillägg	Tidigare individuellt tillägg	Grundlön (gl)	Nytt individuellt tillägg	Erfarenhets-tillägg	Ändringar i lönen, % av grundlönen **)
Inga erfarenhets-tillägg					
a) –	–	+ 5 %	–	–	+ 5 %
b) –	a €	+ 5 %	a €	–	+ 5 %
1 erfarenhetstillägg, anställning 4 år men mindre än 5 år *)					
a) 5 % av gl	–	+ 5 %	–	–	–
b) 5 % av gl	a €	+ 5 %	a €	–	–
1 erfarenhetstillägg, anställning 5 år men mindre än 7 år *)					
a) 5 % av gl	–	+ 5 %	5 % av gl	–	+ 5,25 %
b) 5 % av gl	a €	+ 5 %	5 % av gl + a €	–	+ 5,25 %
2 erfarenhetstillägg					
a) 10 % av gl	–	+ 5 %	5 % av gl	–	+ 0,25 %
b) 10 % av gl	a €	+ 5 %	5 % av gl + a €	–	+ 0,25 %
3 erfarenhetstillägg					
a) 15 % av gl	–	+ 5 %	10 % av gl	–	+ 0,5 %
b) 15 % av gl	a €	+ 5 %	10 % av gl + a €	–	+ 0,5 %

*) Anställningstid som berättigar till erfarenhetstillägg

***) Förändringen i den totala inkomsten är i allmänhet mindre beroende på antalet tillägg som betalas utöver grundlönen.